

16.10.2020

Osavuosisikatsaus 1.1.–30.9.2020

Koulutuskeskus Salpaus –kuntayhtymän osavuosisikatsaus Q3

Raportointi jäsenkuntiin ajalta 1.1.–30.9.2020

Raportin sisältö on

Katsaus Koulutuskeskus Salpauksen toimintaan ja talouden raportit

- tuloslaskelma
- rahoituslaskelma
- tase

Koulutuskeskus Salpaus -kuntayhtymä

Paasikivenkatu 7, 15110 Lahti

Puhelin 03 828 11

salpaus@salpaus.fi

www.salpaus.fi

Y-tunnus 0993644-6

Koulutuskeskus Salpauksen osavuositarkastus 3/2020

Sisällys

Yleiskatsaus.....	1
Uudistuva ammatillinen koulutus	1
Opiskelijatilanne	4
Henkilöstöresurssit	4
Toimitila-asiat	5
Strategian toteuttaminen.....	6
Pedagogiikan ja oppimiskäytäntöjen muutoksen toteuttaminen	6
Työelämän kumppanuuksien ja verkostojen vahvistaminen	7
Opiskelijoiden osallistuminen.....	8
Koulutusalojen ja ammattiryhmien yhteistyön vahvistaminen	9
Johtamisen ja lähiesimiestyön vahvistaminen	10
Taloudellinen perusta; tuloslaskelma, rahoituslaskelma ja tase.....	10
Lisätiedot	13

Yleiskatsaus

Uudistuva ammatillinen koulutus

Keväisen, valtakunnallisen oppilaitosten etäopetusjakson ja koronaviruksen vaikutusten kannalta rauhallisen kesän jälkeen pääsimme syksyllä aloittamaan taas lähiopetuksen, jonka toivotaan mahdollistuvan mahdollisimman pitkään loppuvuonna. Nyt Salpauksessa kurotaan kiinni kevään aikana syntynyttä osaamisvajetta erityisesti kädentaitojen ja pitämättä jääneiden ammattiosaamisen näyttöjen osalta, samalla tasapainoillaan todennäköisesti vielä pahenevan koronatilanteen kanssa.

Turvallisen oppimisen mahdollistamiseksi mahdollisimman pitkälle olemme tehneet useita uusia ratkaisuja kevään kokemusten perusteella, mm. erilaisilla oppimista mahdollistavilla hybridimalleilla, etä- ja lähiopetuksen vuorottelulla sekä koulupäivien jakamisella aamu- ja iltavuoroon. Ministeriön ohjeen mukaisesti toiminnassa pyritään mahdollisimman normaaliin koulunkäyntiin erityisesti hyvän käsi- ja yskimishygienian ja turvavälien noudattamisen avulla ja muistuttamalla, että lieväoireisenakaan ei tulla kouluun tai töihin. Maskisuosituksen laajentuminen syyskuun loppupuolella eri alueilla koskemaan myös toisen asteen oppilaitoksia ei ainakaan heti alkuvaiheessa koske Päijät-Hämettä. Maskia voi halutessaan käyttää. Tilanteissa, joissa ei voida noudattaa turvavälejä, kuten esimerkiksi ajo-opetustilanteissa, on maskin käyttö myös mahdollista. Kuntayhtymä on hankkinut kangasmaskeja henkilöstön käyttöön ja kertakäyttömaskeja on hankittu turvavälien kannalta haastaviin opetustilanteisiin.

16.10.2020

Erityisjärjestelyt ja turvavälien noudattaminen ei aina ole ihan helppoja nuorille, joilla on ymmärrettävästi suuri tarve sosiaalisiin kontakteihin ja toistensa tapaamiseen sekä oppilaitoksessa ja erityisesti iltaisin ja vapaa-aikana. Ohjeiden noudattaminen ja jokaisen myös omasta käytöksestä vastaaminen, vaatii edelleen kaikilta pitkäjänteisyyttä ja sitoutumista sekä kaikilta aikuisilta jatkuvasti opastusta ja ohjausta eri tilanteissa. [Tutustu tarkennettuihin opetus- ja ohjausjärjestelyihin.](#)

Olemme toistaiseksi päässeet varsinaisten koronatartuntojen osalta erittäin vähällä, kun meillä on ollut vain kaksi tapausta ja näiden altistuneista ei seurannut yhtään sairastumista. Tärkeää on edelleenkin noudattaa tarkasti voimassa olevia hygieni- ja turvallisuusohjeita. Toimimme tiiviisti ja nopeasti hyvässä yhteistyössä terveysviranomaisten kanssa ja pystyimme näin toivottavasti myös varmistamaan turvallisen oppimis- ja työympäristön säilymisen edelleen.

Muun kun opetustyön osalta etätyösuositusta on jatkettu vuoden loppuun asti, mikäli tilanne pysyy syksyn kaltaisena tai peräti pahenee. Myös kaikki kokoukset toteutetaan etäjärjestelyin, ellei asian luonne erityisesti edellytä kohtaamista. Myöskään osallistujamäärältään suurempia opetukseen liittymättömiä yhteisiä kokoontumisia ja tilaisuuksia ei järjestetä tänä aikana. Keväältä syksyille suunnitelluista juhlista on siis luovuttu ja myös valmistujaiset toteutetaan virtuaalisesti. [Lue syksyn valmistujaisista.](#) Syksyn kotiväen illat toteutetaan etävälineillä ja tarvittaessa pienryhmätapaamisina. Pääsääntöisesti emme myöskään ota nyt vastaan ulkopuolisia vierailijaryhmiä. [Lue lisää syksyn kotiväenilloista.](#)

Viimeaikaiset valitettavat uutiset irtisanomisista ja lomautuksista alueella vaikeuttavat entisestään alueen valtakunnallisestikin synkkiä työttömyyslukuja. Koulutuksen kautta takaisin työelämään ponnistamiseksi Salpauksella on alueellisena isona toimijana suuri rooli. Aikuisille suunnatun jatkuvan haun täydennys- ja uudelleen koulutuksen hakijamäärät ovat pysyneet melko hyvällä tasolla koronaepidemian aikana. Uudenlaisille toteutuksille ja uusille koulutustuotteille on myös jatkuvasti lisääntyvää kysyntää. Jo nyt näyttää siltä, että syksyyn ja alkuvuoteen 2021 kasautuu laajasti eri aloilla osaamisen uudistamiseen liittyviä paineita. Toisaalta työpaikkojen talousvaikeudet näkyvät valitettavasti, mutta luonnollisesti vähenemänä mm. uusien oppisopimuskoulutusten määrässä.

Salpaus on Suomen kuudenneksi suurin ammatillisen koulutuksen järjestäjä, ja poikkeuksellisesta tilanteesta huolimatta Salpauksen opiskelijavuosimäärä näyttää toteutuvan suunnitellun mukaisena. 21. syyskuuta opiskelijamäärä oli +94 opiskelijavuotta yli järjestämisluvan (6066).

Rahoituksen ennakoitavuus on vaikeutunut uuden ammatillisen koulutuksen rahoituslain vaikutuksesta. Rahoitusta haetaan pitkin vuotta. Rahoitus on tältä osin myös määräaikaista. Kuluvana vuonna on saatu päätökset 5 miljoonan euron lisärahoituksesta. Alkuperäisessä talousarviossa oli varattu 1,5 miljoonaa euroa opetuksen ja ohjauksen henkilöstöresursseihin, ilman varmuutta rahoituksesta. Saatu rahoitus lisää siis resursseja 3,5 miljoonalla eurolla. Rahoitus joudutaan kirjanpito-ohjeiden mukaisesti kirjaamaan myöntövuodelle, vaikka kulut monelta osin toteutuvat vasta seuraavina vuosina.

Kesäkuussa Salpaus sai 2,6 miljoonaa euron lisärahoituksen Opetus- ja kulttuuriministeriön varainhoitovuoden vuoden 2020 ensimmäisen lisäsuoritepäätösten haussa, käytettäväksi opettajien ja ohjaajien palkkaamiseen sekä opetuksen ja ohjauksen tukitoimiin. Lisäksi kesäkuussa tuli hakuun valtioneuvoston neljännessä lisätalousarvioissa ammatilliselle koulutukselle myönnetty 30 miljoonan euron harkinnanvarainen avustus. Salpaus sai tästä lisäsuoritepäätös II:sta (päätös saatiin 30.9.2020) 2,37 miljoonaa euroa. Rahoituksesta suurin osa kohdistuu

16.10.2020

korona-ajan vaikutusten huomioimiseen eli valmistumisen, näyttöjen ja muun opetuksen varmistamiseksi. Osa kohdistui lähihoitajakoulutukseen lisäpaikkoina ja nyt ensimmäisen kerran myös harkinnanvaraisena avustuksena lähihoitajakoulutuksen tukitoimiin mm. maahanmuuttajaopiskelijoille. Resurssit vaikuttavat merkittävästi kuntayhtymän kykyyn jatkaa satsauksia opetukseen ja ohjaukseen.

Kesäkuussa saimme päätöksen myös 120 000 euron strategiarahoituksesta vuodelle 2020. Se kohdistuu opetuksen ja ohjauksen laadun parantamiseen sekä koulutuksen järjestäjien tietosaamisen parantamiseen. Strategiarahoituksen taso vaihtelee merkittävästi vuosittain. Vuoden 2019 päätös oli 1,5 miljoonaa euroa. Tämän rahoituksen käyttö on jatkunut myös kuluvana vuotena.

Koronaviruksen vuoksi määrättyä oppilaitoksen sulkemisella oli keväällä vaikutuksia kaikkien Salpauksen henkilöstöryhmien työhön. Tilanne vaati kaikilta joustavuutta. Työtehtävien toteuttaminen muuttui pääosin etätyöskentelyksi, mutta osa työtehtävistä vähentyi olennaisesti tai loppui kokonaan mm. opiskelijaravintoloiden ja työelämän kaltaisten oppimisympäristöjen sulkeuduttua. Kuntayhtymä toteutti lomautuksia muussa kuin opetustyössä siltä osin, kun työt loppuivat väliaikaisesti kokonaan eikä korvaavaa työtä voitu tarjota. Lomautukset päättyivät kesälomiin.

Sosiaali- ja terveysministeriö on 23.9.2020 kehottanut alueellisia toimijoita varautumaan nopeisiin muutoksiin ja rajoitusten tiukentamiseen. Viranomaisten antamat ohjeet ja rajoitukset voivat tarkoittaa rajoitustoimia myös ammatillisten oppilaitosten ja siten Salpauksen osalta. Mahdollisten rajoitustoimien vaikutukset eivät kohdistu opetushenkilöstöön, koska opetusta jatketaan kaikissa olosuhteissa ainakin etäopetuksena. Rajoitustoimet voivat aiheuttaa muun kuin opetushenkilöstön osalta tilanteen, jossa työnantajan edellytykset tarjota työtä vähentyvät tilapäisesti, eikä työnantaja voi kohtuudella järjestää työntekijälle muuta sopivaa työtä tai työnantajan tarpeita vastaavaa koulutusta. Kuntayhtymän toimitusjohtaja kutsui 29.9.2020 yhteistoimintaneuvottelut, joiden tarkoituksena on seurata koronatilanteen kehittymistä ja neuvotella tarvittaessa rajoitustoimien toteutuessa muun kuin opetushenkilöstön mahdollisesta lomauttamisesta kokonaan tai osa-aikaisesti.

Koulutuskeskus Salpaus on aktiivisesti mukana käynnistyvässä alueen työllisyyden kuntakokeilussa, jonka aloitus on koronan vuoksi siirtynyt vuoden 2021 alkuun. Päijät-Hämeen alueen elinvoimaisuuden ja työllisyydenhoidon yksi merkittävimmistä haasteista on asukkaiden alhainen koulutustaso verrattuna moneen muuhun alueeseen Suomessa. Kuntakokeilu antaa mahdollisuuksia luoda uudenlaisia ratkaisuja työvoimapolitiikan ja koulutuksen yhdyspintoihin. Tämän lisäksi Salpaus on aktiivinen toimija alueen eri työllisyys- ja koulutustoimijoiden sekä omistajien kanssa tehtävässä yhteistyössä eri hankkeissa ja päivittäisessä toiminnassa. Viimeisin vaativa haaste tulee olemaan koko alueen työllisyyden ja hyvinvoinnin näkökulmasta syyskuun aikana varmistunut Scanian linja-autojen valmistuksen loppuminen Lahdessa. Salpaus on alusta asti aktiivisesti mukana rakentamassa uusi kulutus- ja työllistymispolkuja irtisanomisen kohteeksi joutuville henkilöille.

16.10.2020

Opiskelijatilanne

Vuoden 2020 yhteishaussa Salpauksen perustutkinnoissa oli 1 141 aloituspaikkaa perusopetuksesta suoraan hakeville. Kolmannen vuosineljänneksen lopussa perustutkinnoissa opiskeli yhteensä 930 yhteishaun kautta opiskelijaksi valittua. Vastaavana aikana jatkuvan haun kautta tulleita perustutkintojen opiskelijoita oli 967.

Jatkuvan haun kautta Salpauksen perustutkintoihin, ammattitutkintoihin sekä erikoisammattitutkintoihin tuli hakemuksia kolmen vuosineljänneksen aikana yhteensä 3456, joista eri henkilöitä oli 2612 (531 hakijaa jätti useamman hakemuksen, ka. 1,32). Edellisen vuoden vastaavaan ajankohtaan nähden hakijamäärä on kasvanut noin 150 hakijalla. Syyskauden opiskelijavalintoja on sävyttänyt kevään tapaan koronatilanteesta johtuvat poikkeusjärjestelyt. Jatkuvan haun haastattelut on toteutettu pääosin etäyhteyksien kautta.

Perustutkinnoista negatiivisista syistä eronneiden määrää seurataan kahden eri ikäryhmän osalta, alaikäisten alle 18-vuotiaiden ja 18–29-vuotiaiden osalta. Rajaus 29 ikävuoteen perustuu nuorisolain määritelmään, jossa nuorilla tarkoitetaan alle 29-vuotiaita. Negatiivisten erojen määrä alle 18-vuotiaiden osalta ajalla 1.1.–30.9.2020 oli 1,1 % ja 18–29-vuotiaiden osalta 10,2 % (luvut eivät sisällä oppisopimuksella koko tutkinnon suorittavia). Edellisen vuoden vastaavaan ajankohtaan nähden eroamisten määrä on vähentynyt. Alle 18-vuotiaiden joukossa vajaalla yhdellä prosentilla ja 18–29-vuotiaiden joukossa n. 1,5 %:lla.

Kuluvan vuoden aikana edelleen yleisin eron syy on se, että opiskelija katsotaan eronneeksi oppilaitoksen toimesta. Näissä tilanteissa opiskelijaan ei useista yrityksistä huolimatta saada yhteyttä tai vaikka saataisiinkin, usein kuulemistilaisuudessa todetaan, ettei opintojen jatkamiselle ole edellytyksiä. Koulutuskeskus Salpaus ilmoittaa nuorisolain mukaisesti opintojen keskeytyessä alle 29-vuotiaan nuoren tiedot kaupungin/kunnan etsivään nuorisotyöhön. Kriittinen kohta opintojen jatkumisessa on usein juuri tuo täysi-ikäisyyden saavuttaminen ja siinä riittävien tukitoimien varmistaminen moniammatillisesti.

Koronan vaikutukset työpaikoilla, kuten henkilöstön irtisanomiset, lomautukset, työtehtävien muutokset ja yleinen epävarmuus näkyivät myös oppisopimuskoulutusten määrän vähenemisenä. Oppisopimusten määrä laski 71 oppisopimuksella vuoden 2020 toisesta vuosineljänneksestä. Erityisesti vähennystä oli perustutkintoa suorittaneiden oppisopimusopiskelijoiden määrässä eli vähennystä on 41. Kokonaisuudessaan oppisopimuksella opiskelevien määrä vuonna 2020 on lähes sama kuin vuonna 2019 vastaavaan aikaan. Vuoden 2020 kolmannen vuosineljänneksen aikana Salpauksessa oli yhteensä 1782 oppisopimusopiskelijaa. Näistä 566 opiskeli perustutkintoa, 531 ammattitutkintoa ja 684 henkilöä suorittivat erikoisammattitutkintoa. Ei-tutkintotavoitteisessa koulutuksessa oli yhteensä 11 opiskelijaa. Vastaavana aikana vuonna 2019 oppisopimusopiskelijoiden kokonaismäärä oli 1787, joista perustutkintoa suorittavia oli 618, ammattitutkintoa 426 ja erikoisammattitutkintoja 680. Ei-tutkintotavoitteisessa koulutuksessa oli 70 opiskelijaa.

Henkilöstöresurssit

Kevään myötä käynnistynyt poikkeustilanne koronaviruksesta johtuen on tuonut henkilöstösuunnitteluun omat haasteensa, jonka myös opetus- ja kulttuuriministeriö on huomionnut. Ammatillisen koulutuksen rahoitusta on tuettu usealla lisärahoituserällä, joista Salpaus on saanut kokoonsa ja toimintaansa nähden melko hyvän osuuden.

16.10.2020

Salpauksessa on jatkettu tavoitteellista opetus- ja ohjaushenkilöstön vahvistamista. Lisärahoitusten turvin Salpaukseen on palkattu uutta henkilöstöä tasaisesti koko 2020 vuoden ajan. Lisäksi ministeriön myöntämällä rahoituksilla koronatilanteen aiheuttamien lisäopetus- ja ohjaustarpeiden tukemiseksi on toteutettu tarvittavia henkilöstölisäyksiä. Muutos opetus- ja ohjaushenkilöstön lisäyksessä on ollut tavoitteen mukainen.

Teoreettinen henkilötyövuosikertymä on kasvanut tasaisesti koko alkuvuoden ajan, ollen 30.9.2020 tilanteen mukaan 2,3 prosenttia suurempi edellisvuoteen verrattuna. Toteutuneita henkilötyövuosia oli tammi–syyskuun ajanjaksoa tarkasteltaessa kertynyt kaikkiaan noin 478. Kasvua edellisvuoden vastaavaan aikaan oli noin 10,6 henkilötyövuotta.

Henkilöstön sairauspoissaolot ovat jatkaneet laskua edellisen vuoden ajankohtaan verrattuna. Koronasta johtuneet poikkeusolot ovat selvästi vähentäneet sairastumisia. Kolmannen vuosineljänneksen aikana jatkuneet poikkeusolot, normaalia laajempi etätyöskentely sekä muu koronapandemian aiheuttama poikkeusaika näkyi sairauspoissaolotilastoissa ja selittävät laskua. Sairauspoissaoloja kalenteripäivinä on kertynyt 1.1.–30.9.2020 välisenä aikana yhteensä 4422. Laskua edellisen vuoden vastaavaan aikaan verrattuna on noin 14 prosenttia.

Toimitila-asiat

Salpauksen suurin rakennushanke, Ståhlberginkatu 10, valmistui tammikuussa 2020. Tiloihin sijoittuvat sosiaali- ja terveysala, kasvatus- ja ohjausala, laboratorioala, jalometalliala, Valma sekä Pulssin paja. Käyttöönotto ja muutto ajoittui koronan alkuun ja tilojen laajempi käyttö alkoi vasta syksyllä.

Kesä ja syksy ovat edelleen aktiivista kiinteistöjen korjaamisen aikaa: Svinhufvudinkatu 4 AB:n peruskorjaus on alkanut, Ståhlberginkatu 4 A:n auditorion, sosiaalitilojen ja luokkien remontit etenevät ja Vipusenkatu 5 F:n suunnittelu on vauhdissa.

Kiinteistökauppa ns. Nelon kiinteistöstä allekirjoitettiin lopulta 2. heinäkuuta kuntayhtymän ja Lahden Talojen välillä Salpauksen yhtymähallituksen 28.5.2018 tekemän päätöksen mukaisesti. Kaupan lopullista tekemistä edelsi päätöksen mukaisesti kiinteistöllä olleen rakennuksen purkaminen ja pilaantuneiden maiden puhdistus. Kauppa kohdistuu taloudessa kolmannelle vuosineljännekselle.

Koulutuskeskus Salpauksen toimitilaohjelmaa on päivitetty. Työssä käytettiin Haahtela Kehitys Oy:tä. Päivitys kohdistuu Lahden keskustakampuksella Ståhlberginkadun ja Svinhufvudinkadun alueelle sekä Lahden Vipusenkadun Teknologiakampukselle. Lisäksi Asikkalan luonnonvara-alan kampukselle laadittiin ensi kertaa oma toimitilaohjelma. Yhtymähallitus käsitteli toimitilaohjelmaa kesäkuun kokouksessaan ja jatkaa toimitilaohjelman ja ohjelman mukaisen investointisuunnitelman käsittelyä osana talousarvion 2021 ja toiminta- ja taloussuunnitelman 2021–2023 valmistelua kesän jälkeen.

16.10.2020

Strategian toteuttaminen

Pedagogiikan ja oppimiskäytäntöjen muutoksen toteuttaminen

EHOXS-palvelun tiedonsiirto automatisoitiin syyskuun lopussa ja pääsemme manuaalisesta siirrosta jouhevampaan työtapaan. Tiedonsiirron tuottama tietosisällön virheraportointi auttaa edelleen parantamaan HOXS-prosessia.

Yli puoli vuotta kestänyt koronatilanne on edellyttänyt digitaalisten ratkaisujen kehittämistä. Salpauksen opetuksen digitaaliset ratkaisut on suunniteltu mahdollistamaan ja tukemaan myös ajasta ja paikasta riippumatonta oppimista, opetusta ja viestintää. Opetuksen digimaisemamme ydinpalvelut Wilma, Elsa ja Office365 ovat käytettävissä milloin ja mistä tahansa, myös omilla päätelaitteilla. Henkilöstölle ja opiskelijoille on järjestetty tukea ja ohjausta, jotta jokainen voisi onnistua työssään myös tässä uudessa arjessa.

Kantakurssien määrä kasvaa Salpauksen digitaalisessa ympäristössä (Elsa). Kantakurssissa tutkinnon osan pedagoginen tarina ja sisältö on laadittu kollegatiivisesti, ja näin arjen tiimellyksessä voi keskittyä opiskelijan kohtaamiseen. Yhdessä laadittu kantakurssi myös varmistaa tasalaatuisuutta toteutusta. Saadun palautteen perusteella kantakurssit ovat toimineet arjessa, tukeneet työtä ja mahdollistaneet opiskelijoiden etenemisen ja ohjaamisen kunkin oman aikataulun ja rytmin mukaan. Perustutkintojen yhteisten tutkinnonosien pajamuotoisessa toteutuksessa opiskelijat voivat nyt itse valita opiskeltavan osa-alueen vapaasti sekä edetä Elsa-ympäristössä itsenäisesti tai opetus- ja ohjaushenkilöstön tuella.

Koronakevään digiloikka ja siitä saatu palaute kannustavat jatkamaan digitaalisen palvelun kehittämisessä. Yhä useammassa tutkinnossa työpaikalla oppimista tuetaan ja ohjataan digitaalisessa ympäristössä. Muuttuva koronatilanne vaatii nopeita siirtymiä toteutustavasta toiseen, kun opiskelijoiden tai henkilöstön läsnäoloa ja kohtaamisia joudutaan rajoittamaan. Terminologia on vielä huojuvaa, mutta jonkinlaisesta oppimisen hybridimallista tässä on kysymys.

Opetuksen ja ohjauksen ohella verkkoon on siirtynyt myös paljon muuta: Salpauksen henkilöstöinfot, uuden strategian tiedotus ja Pedagogiset iltapäivät on toteutettu live-webinaareina. Ilmiö on sama myös valtakunnallisesti: erilaiset hallinnon (OPH ja OKM) ja järjestöjen (OAJ, AMKE ja SAJO) tilaisuudet toteutuvat nyt verkossa ja niihin osallistutaan aikaisempaa runsaslukuisemmin juuri osallistumisen helppouden vuoksi. Nyt myös laadimme OPH:n Oikeus osata -hankehaun yhteydessä isoja verkostohankkeita verkkoympäristössä.

Opiskelijoiden on ollut mahdollista lainata tietokoneita, mutta laitelainauksia on ollut odotettua vähemmän ja lainaksi on haettu erikoislaitteita tai lainaus on johtunut yksittäisestä poikkeustilanteesta.

KV-liikkuvuudet kärsivät globaalista pandemiasta merkittävästi ja siksi olemme siirtyneet myös KV-yhteistyössä kohtaamisiin digitaalisessa ympäristössä. Onneksi kaikki Euroopan maat ovat samassa tilanteessa ja EU:n myöntämässä rahoituksessa on pystytty kohdentamaan rahoitusta perinteisten matka- ja majoituskulujen ohella myös muuhun.

16.10.2020

Työelämän kumppanuuksien ja verkostojen vahvistaminen

Työelämän ja yritysten kanssa tehtävän yhteistyön toimintamallit ovat muuttuneet osittain korona-aikana, sillä yrityskäynnit, yhteistyöpalaverit ja verkostotapahtumat ovat muuttuneet pääsääntöisesti verkon kautta tapahtuviksi. Työpaikoilla käynnit ja yhteistyötapaamiset ovat vähentyneet aikaisemmasta, mutta toisaalta verkon kautta tapahtuvien kohtaamisten määrä on lisääntynyt huomattavasti. Teams-palaverit ovat sekä Salpauksen työntekijöille että yhteistyökumppaneille ja -verkoston edustajille tänä päivänä arkipäivää. Keväällä 2020 mietittiin useamman tapahtuman siirtämistä syksyille 2020, mutta koronatilanteen jatkumisen myötä tapahtumia ja kohtaamisia ei pääsääntöisesti siirretä, vaan tavoitteena on kehittää toimintamalleja, joilla yhteistyötä voidaan edistää koronarajoituksista huolimatta. [Lue lisää Kempin ja Salpauksen yhteistyöstä.](#)

Asiakkuustyön palvelumuotoilun kehittäminen jatkui suunnitelmien mukaisesti. Touko- ja kesäkuun aikana koko Salpauksen henkilöstölle teetettiin "Miten kehittäisit Salpauksen asiakkuustyötä?" -kysely. Tämän lisäksi haastateltiin viittä työelämän edustajaa ja kahdeksaa Salpauksen työntekijää. Saatujen vastauksien ja haastattelujen pohjalta tehtiin yhteenveto, joka toimi asiakkuustyön palvelumuotoilun pohjana. Elo-syyskuun aikana järjestettiin neljä työpajaa, joiden aikana määriteltiin asiakkuustyön prosesseja ja niiden tavoitteellista johtamista sekä CRM-tekniikan hankintaa varten tarvittavat toimintamallit ja tiedot. Työpajoihin osallistui keskimäärin 15 Salpauksen edustajaa. Työpajojen vetäjänä toimi Vere Oy:n edustajat.

Vastavuoroisen kumppanuuden näkökulmasta päivitettiin kumppanuussopimuksia, mm. FazerGroup Oy:n, Osuuskauppa Hämeenmaan ja Päijät-Hämeen Laitoshuoltopalvelujen kanssa. Tavoitteena on yhteistyön syventäminen ja konkreettisten yhteistyötapojen kirjaaminen ja vastuuhenkilöiden määrittäminen.

Opetus- ja kulttuuriministeriön strategiarahoituksen mahdollistama ammatillisen koulutuksen henkilöstön osaamisen varmistaminen työelämässä tapahtuvan oppimisen prosessissa sekä työelämäyhteistyön kehittämisessä jatkuivat edelleen. Henkilöstön osaamisen kehittämistä jatkettiin suunnitelman mukaisesti verkkokoulutuksina ja verkkovälitteisinä työpajoina.

Koulutuskeskus Salpaus on mukana Pienten kuntien elinvoimaa -hankkeessa, jossa kehitetään Hartolan, Joutsan, Pertunmaan ja Sysmän yhteistyötä työllisyyden hoidossa ja työvoiman ja palveluiden saatavuudessa sekä ylimaakunnallista koulutusyhteistyötä. Tällä hetkellä haetaan tammikuussa 2021 alkavaan lähihoitajakoulutukseen osallistujia. Koulutus toteutetaan yhteistyössä Jyväskylän koulutuskuntayhtymän ja TE-palvelujen kanssa.

Salpaus on mukana myös Lahden alueen rakennemuutostyöryhmässä, jonka tavoitteena on rakentaa konkreettinen toimenpidemalli, jolla voidaan vaikuttaa Lahden seudun työllisyyteen ja elinvoimaan.

Salpauksessa toteutetaan tällä hetkellä opetus- ja kulttuuriministeriön strategiarahoituksella myös Teknologia-alan koulutuksen valtakunnallinen kehittäminen yhteistyössä työelämän kanssa -hanketta. Hankkeen tavoitteena on luoda verkosto teknologia-alan koulutuksen kehittämiseksi, ja siinä on mukana ammatillisen koulutuksen järjestäjiä ja alan työpaikkoja tarjoavia tahoja. Hankkeen aikana selvitetään, miten voidaan vastata paremmin työelämän kasvaneisiin osaamisvaatimuksiin ja digitaalisesta kehityksestä aiheutuvista muutoksista teknologia-alalla.

16.10.2020

Lahden kaupungin Elinvoima- ja työllisyysjaosto myönsi avustuksen Koulutuskeskus Salpaukselle ja LAB ammattikorkeakoululle neljän hengen Yritys-Hunter-tiimin perustamiseen ja Lahti Trainee -ohjelman toteuttamiseen alueellisessa yhteistyössä ajanjaksolle 1.9.2020–30.6.2023 (34 kk). Toiminta alkoi syyskuussa 2020. Tavoitteena on luoda uusia yrityskontakteja ja saada työpaikat ja työnhakijat kohtaamaan toisensa. Toiminta mahdollistaa laajasti yhteistyön rakentamisen esim. työpaikalla tapahtuvan oppimisen näkökulmasta ja samalla kasvattaa yritysten tietämystä alueen oppilaitoksista ja niiden osaajista.

Tuote- ja palveluvirittämö -hankkeen tavoitteena on nostaa yritysten osaamista tuotteiden ja palvelujen asiakaslähtöisessä kehittämisessä sekä digitaalisessa myynnissä ja markkinoinnissa. Hankkeessa osallistuvat yritykset saavat käytännön työkaluja ja menetelmiä liiketoimintansa kehittämiseen. Mukaan lähtevät yritykset sitoutuvat yrityskohtaiseen kehittämisprosessiin, joka koostuu yrityksen alkutilanteen kartoituksesta ja kehitystarpeiden jäsentämisestä, moduulimuotoisesta koulutuskokonaisuudesta sekä yrityskohtaisesta tuote- ja palvelukehitysohjelmasta. Tällä hetkellä mukana on yrityksiä sekä Päijät-Hämeestä että Uudeltamaalta yhteensä yli 50, joiden kanssa kehitetään heidän tuotteitaan, palveluitaan ja digitaalisia myynti- ja markkinointiratkaisujaan. Osallistujien koko vaihtelee yhden hengen mikroyrityksestä aina noin 50 henkeen työllistäviin pk-yrityksiin. Tuote- ja palveluvirittämö -hanke kestää vuoden 2020 loppuun ja se toteutetaan EAKR:n tuella yhteistyössä Metropolia ammattikorkeakoulun kanssa.

Koulutuskeskus Salpauksessa toimii kaksi koulutusneuvottelukuntaa, palvelualojen koulutusneuvottelukunta sekä tekniikan ja luonnonvara-alojen koulutusneuvottelukunta. Molemmat koulutusneuvottelukunnat kokoontuivat Teamsin välityksellä syyskuun aikana.

Opiskelijoiden osallistuminen

Kampusohjaajat ja tutorit palasivat elokuun alussa kampuksille ottamaan vastaan uusia opiskelijoita. Elo-syyskuussa aloitti vielä kolme uutta kampusohjaajaa, jotka jalkautuivat Keskustan, Heinolan ja Vipusenkadun kampuksille. Toiminta on vakiintunut hienosti ja vastaanotto opiskelijoiden keskuudessa on ollut loistavaa.

Salpauksessa alkoi elokuun alussa Sykettä Salpaukseen -hanke, joka tuo näkyväksi Liikkuva opiskelu -toimintaa. Hankkeen tavoitteena on lisätä opiskelijoiden arkeen aktiivisuutta sekä kannustaa toiminnalliseen opetukseen. Liikkuva opiskelu -toiminta lisää opiskelijoiden yhteisöllisyyttä ja hyvinvointia. Tämä on yhteinen haaste opiskelijoille ja opettajille sekä ohjaajille. Toimintaa tukevat uudet hankittavat liikunnalliset välineet.

Opiskelijakunnan aktiivit kokoontuivat elokuussa suunnittelemaan tulevaa syksyä sekä syyskuussa Teamsin välityksellä kävivät läpi ajankohtaisia opiskelijoihin liittyviä asioita.

Ammattiin opiskelevien kulttuurikilpailu SAKUstars järjestettiin 8.–10.9. Helsingissä hybridinä. Heinolan kampuksen mediapalvelujen toteutusta opiskelevat opiskelijat tallensivat neljän kilpailijan esitykset, jotka lähetettiin Helsinkiin, josta ne striimattiin kilpailupäivänä. Lisäksi Kaarisillan kuoron esitys tallennettiin Villähteen toimipisteessä. Myös neljä opiskelijaa osallistuivat kilpailupäivänä eri sarjoihin paikan päällä Lahdessa. Puuartersaaniksi opiskeleva Sipsu Hyttinen voitti kultaisen mitalin Runo tunnissa -sarjasta. Kaarisillan kuoro voitti pronssia. Tuukka

16.10.2020

Rajanen sai kunniamaininnan lausunta -sarjasta sekä Jesse Sääntti Runo tunnissa -sarjasta kuten myös Elena Chausova Mallin mukaan -sarjasta. [Lue lisää Salpauksen opiskelijoiden osallistumisesta SAKUstars-kilpailuihin.](#)

Opiskelijoille jatkettiin keväällä toteutettujen suosittujen Hyvistreffien järjestämistä virtuaalisesti siten, että alojen Hyvinvointiryhmien jäsenet esittäytyivät ja opiskelijat saivat kertoa toiveitaan muun muassa Liikkuva opiskelu -toimintaan liittyen.

Syksy on ollut poikkeuksellinen, joten monin tavoin on yritetty löytää ja ideoida uusia keinoja kohdata opiskelijoita ja pitää yllä yhteisöllisyyttä. Tämä on yhteinen tavoitteemme myös jatkossa.

Koulutusalojen ja ammattiryhmien yhteistyön vahvistaminen

Syksyn osalta oppilaitoksen opetus alkoi hyvin luottavaisesti. Odotukset koronaviruksen vähentymisestä antoivat luvan odottaa, että niin uudet kuin vanhatkin opiskelijat pääsevät lähiopetuksen kautta toteuttamaan kevään aikana toteuttamatta jääneitä tutkinnonosien edellyttämiä käytännön harjoituksia ja suunnitelman mukaisia näyttöjä.

Ammattiryhmien välien yhteistyön yksi kulmakivi on Salpauksen oman ravintolatoiminnan mahdollistama työssäoppiminen. Koronaviruksesta johtuva palvelualojen työssäoppimispaikkojen vähäys vaikeutti jo keväällä merkittävästi työssäoppimispaikkojen saantia monella alalla.

Teknologia-alojen strategiarahoituksen hankkeessa koronalla on ollut merkittävä vaikutus yrityskohtaisten polkujen toteuttamiselle. Koulutusalojen yhteistyönä on suunniteltu esimerkiksi prosessiteollisuuden yritysten kanssa toteutettavia koulutuspolkuja, joissa on otettu huomioon se, että prosessiteollisuutta on Päijät-Hämeen alueella monella eri tuotantosektorilla. Alueella on laajaa elintarviketeollisuutta sekä toisaalta teknologia-alan teollisuutta, jotka voidaan sisällyttää osaksi prosessiteollisuuden koulutusalaan. Koronan vaikutuksesta moniin yrityksiin ei ole voitu järjestää tapaamisia ja joissakin yrityksissä työssäoppiminen ei ole onnistunut tartuntariskien johdosta. Alkusyksyn kuluessa kuitenkin yhteistyö on käynnistynyt kohtuullisen ripeästi ja avauksia tästä näkökulmasta on voitu edistää.

Teknologia-alan koulutusalojen yhteistyötä on syvennetty yhteisten toteutuksien näkökulmasta esimerkiksi oppimisvalmiuksia tukevien opintojen osalta. Kone- ja tuotantotekniikan, rakennusalan, puu- ja pintakäsittelyalan sekä talotekniikan aloilla on edistytty. Merkillepantavaa on, että yhteisten tutkinnonosien pajatoteutukset ovat kiinnostaneet varttuneempia opiskelijoita enemmän kuin aikaisemmin. Kiinnostus johtuu pajatoteutuksen joustavasta tavasta suorittaa opintoja ja saada ohjausta osaamisen hankkimisessa.

Salpauksen päivitetyn strategian mukaisesti koulutusalojen yhteistyön syventäminen ja onnistuneen asiakaskokemuksen luominen ja toteutus opetuksen jokaisessa toteutuksessa, myös yhteisten tutkinnonosien suorittamisessa on painopisteenä. Erityisenä asiana ammattiryhmien yhteistyön ja koulutusalojen yhteistyön näkökulmasta on, että asioihin tartutaan ja huolehditaan oikeanlaisesta asiakasrajapinnassa työskentelystä. Uudistetussa strategiassa kokonaisuuden painopiste on asiakkaan kokemuksessa. Asiakkaana on ymmärrettävä opiskelija sekä työelämä. Uudistetun strategian jalkauttaminen ja henkilön kanssa järjestettävät keskustelut strategian ympärillä koetaan ao. strategiaohjelman yhtenä keskeisenä tehtävänä.

16.10.2020

Johtamisen ja lähiesimiestyön vahvistaminen

Johtamisen ja lähiesimiestyöhön merkittävimmin vaikuttanut asia on edelleen ollut koronaviruksesta aiheutuneet poikkeusolot. Kesän jälkeen erityisesti opetus- ja koulutustoimintaa on pyritty toteuttamaan lähitoteutuspainotteisesti. Vallitseva ja osin syksyn myötä pahentunut koronatilanne on kuitenkin edellyttänyt muutosherkkyttä johtamiselta ja esimiestyöltä. Koronaviruksesta johtuneet työjärjestelyt ovat muuttuneet osaksi jokapäiväistä johtamista ja eri tilanteet ovat edellyttäneet esimiehiltä varsin luovia ratkaisuja. Näitä nyt kehittyviä toimintamalleja kykenemme hyödyntämään koronatilanteen rauhoittuessa myös tulevaisuudessa.

Kevään 2020 aikana opeteltuja etätyöskentelyn malleja on alkusyksyn aikana sovellettu yksittäisissä tapauksissa, samalla muodostaen erilaisia hybridityöskentelyn malleja. Hybriditoteutukset ovat toisaalta käytössä opetus- ja koulutustoiminnan toteuttamisessa mutta vastaavaa mallia on menestyksekkäästi hyödynnetty myös muun työskentelyn osalta. Ne työt ja työtehtävät, jotka ovat olleet mahdollista suorittaa etätyötä hyödyntäen, on näin toteutettu.

Huomionarvoista on, että lähes kaikki toiminnot kehittämistyö mukaan lukien on kyetty toteuttamaan muuttuneesta tilanteesta huolimatta. Opetushenkilöstön osalta on jatkettu perehdytystä ja koulutusta erityisesti HOKS-osaamisen että työelämässä tapahtuvan oppimisen kehittämiseksi. Pedagogista kehittymistä tukeva luotsiopettajatoiminta on kehittynyt ja alkanut vakiinnuttaa paikkaansa osana henkilöstölle tarjottavaa osaamisen varmistamisen kokonaisuutta.

Taloudellinen perusta; tuloslaskelma, rahoituslaskelma ja tase

Harkinnanvaraiset valtionosuuden korotukset mahdollistavat lisäpanostukset opetukseen. Rahoituksen lisäys perustuu erillisiin määräaikaisiin rahoitushakuihin, joten tuottojen jatkuminen tällä tasolla tulevina vuosina on epävarmaa. Tuleville vuosille tarvitaan vakaata ja riittävää rahoitusta, hallitusohjelman vuosittaisista 80 miljoonan euron tulevaisuusinvestoinneista tulee pitää kiinni ja muuttaa ne pysyviksi.

Rahoituksen ennakoitavuus on vaikeutunut uuden ammatillisen koulutuksen rahoituslain vaikutuksesta. Jatkuvuuden kannalta haasteellista on erikseen haettavan rahoituksen määräaikaisuuden lisäksi se, että harkinnanvaraiset valtionosuusrahoituksen korotukset tulee kirjata myöntövuodelle, vaikka käyttö jatkuu tai kohdistuu pääosin seuraavalle vuodelle. Tilinpäätös tuleekin tänä vuonna näyttämään tältä osin perusteettoman hyvää tulosta.

Yhtymähallitus on tehnyt esityksen yhtymäkokoukselle talousarviomuutoksesta vuodelle 2020. Talousarviomuutosluvut on raportoitu osavuositarkastuksen laskelmissa. Kuluvana vuonna on saatu päätökset 5 miljoonan lisärahoituksesta. Alkuperäisessä talousarviossa oli varattu -1,5 miljoonaa euroa opetuksen ja ohjauksen henkilöstöresursseihin, ilman varmuutta rahoituksesta. Resurssi näkyi alkuperäisen talousarvion 2020 operatiivisen tuloksen vastaavana alijäämänä. Tähän mennessä saatu rahoitus lisää siis resursseja 3,5 miljoonalla eurolla. Lisärahoitusta ei tulla käyttämään vielä vuoden 2020 aikana, mutta rahoitus joudutaan kirjanpito-ohjeiden mukaisesti kirjaamaan myöntövuodelle, vaikka kulut monelta osin toteutuvat rahoitusten päätösaikataulujen takia vasta seuraavana vuonna. Tulos näyttäytyy siis tänä vuonna todellista parempana. Saatu lisärahoitus parantaa myös yhtymän maksuvalmiutta.

16.10.2020

Viimeisimmän valtionosuusrahoituksen lisäpäättökseen (30.9.) myötä tehty talousarviomuutoksen tarkennus vaikutti myös talousarvio 2021 ja taloussuunnitelma 2022–2023 -esitykseen, joka oli lähetetty jo siinä vaiheessa kuntien lausunnolle. Talousarvio 2021 esitykseen tarkennetaan tämän muutoksen tietojen pohjalta rahoituskulut, saamisten ja velkojen muutos sekä päivitetään lainojen lyhennykset. Vastaavat muutokset tehdään taloussuunnitelmavuosille.

Toteutettavat opetuksen ja ohjauksen lisäresursoinnit tulevat kasvattamaan opetuksen ja ohjauksen henkilöstökuluja talousarvioesityksen 2021 tasosta. Lisäykset tullaan esittämään osaksi talousarviota vuoden 2021 talousarviomuutoksessa. Samalla otetaan huomioon lisäresurssien toteutunut käyttö vuonna 2020 ja vuoden 2021 ensikertaisen valtionosuusrahoituspäättökseen sisältämät poikkeamat talousarviossa odotettuun.

Kesäkuussa Salpaus sai 2,6 miljoonaa euroa lisärahoitusta Opetus- ja kulttuuriministeriön varainhoitovuoden 2020 ensimmäisen lisäsuoritepäätökseen haussa käytettäväksi opettajien ja ohjaajien palkkaamiseen sekä opetuksen ja ohjauksen tukitoimiin. Salpaus oli jo ennakkoiden lisännyt ko. resursseja noin puolella saadusta rahoituksesta. Rekrytointeja on jatkettu syyskaudella.

Lisäksi kesäkuussa tuli hakuun, valtioneuvoston neljännessä lisätalousarvioissa ammatilliselle koulutukselle myönnetty 30 miljoonan euron harkinnanvarainen avustus. Salpaus sai tässä viimeisimmässä haussa, lisäsuoritepäätös II (päättös saatiin 30.9.), 2,4 miljoonaa euroa. Summasta koronaviruksen aiheuttamien poikkeusolojen vaikutusten tasoittamiseen on 1,5 miljoonaa euroa ja lähihoitajakoulutuksen lisäämiseen 93 lisäopiskelijavuotta, 0,9 miljoonaa euroa. Pääosa toimenpiteistä tässäkin rahoituksessa toteutuu päätösaikataulun takia vasta vuonna 2021.

Kesäkuussa saimme päätökseen myös 120 000 euron strategiarahoituksesta vuodelle 2020. Rahoitus kohdistuu opetuksen ja ohjauksen laadun parantamiseen sekä koulutuksen järjestäjien tieto-osaamisen parantamiseen. Strategiarahoituksen taso vaihtelee merkittävästi vuosittain. Vuoden 2019 päätös oli 1,5 miljoonaa euroa. Tämän rahoituksen käyttö on jatkunut myös kuluvana vuonna, ja näkyy avustusten kasvuna kuluvan vuoden tuotoissa.

Talousarviomuutoksessa toimintatuotot kasvavat 5,2 miljoonaa euroa, jossa valtionosuusrahoituksen kasvu on 5,3 miljoonaa ja muiden tuottojen lasku -0,1 miljoonaa euroa. Muut tuotot laskevat pääosin korona-poikkeustilanteen vaikutuksesta.

Maaliskuussa alkanut koronapoikkeustilanne ja oppilaitosten sulkeminen ja muut varovaisuustoimet vähentävät myös toiminnan kuluja. Koronan kokonaisvaikutusta talouteen ei tältä osin näytä toteutuvan negatiivisena. Koronan kaikkia muutoksia kuluihin ei kuitenkaan ole esitetty talousarviomuutoksessa, vaan ne raportoidaan osavuositarkastuksissa ja poikkeamana tilinpäätöksessä.

Saadut lisärahoitukset eivät vaikuta henkilöstökuluihin vielä kuluvalla vuodelle jo talousarvion varatun lisäksi. Henkilöstökulut ovat talousarviomuutoksessa alkuperäisen talousarvion tasolla, ennustettu kasvu tilinpäätöksestä 2019 on 7,2 prosenttia. Kasvu ei toteudu ennustetulla tasolla. Henkilöstökulujen kasvu tammi-syyskuussa 2020 oli 4,1 prosenttia, 1 miljoonaa euroa, josta opetuksen henkilöstökulujen lisäys oli 0,8 miljoonaa euroa (+5,1 %). Opetustoiminnan lisäksi hanketoiminnan henkilöstökulut ovat kasvaneet, hanketoiminnan laajentuessa mm. strategiarahoituksen kautta.

16.10.2020

Saadut lisärahoitukset jatkavat kuntayhtymän maksuvalmiuden suotuisaa kehitystä. Suotuisan kehityksen taustalla on kuntayhtymän talouden hallinnan onnistuminen jo useamman vuoden ajan sekä viime että tänä vuonna saadut lisäopiskelijavuosien ja harkinnanvaraisten valtionosuusrahoitusten korotukset. Vuodelle 2019 budjetoitu 2,8 miljoonan euron lainan nosto siirrettiin vuodelle 2020. Lainan nostosta voidaan kuitenkin kokonaan luopua. Lisäksi esitetään lainojen osittaista ennenaikaista takaisinmaksua.

Nykyisen historiallisesti poikkeavan negatiivisen korkotilanteen takia maksuliikepankit ovat alkaneet periä asiakkailtaan tietyn kynnyksen jälkeen negatiivista korkoa. Tämän tilanteen hallitsemiseksi talousarviota ja taloussuunnitelmaa nopeampi lainanmaksu ja kassavarojen pienentäminen on perusteltua. Tarvittaessa lainaa nostetaan uudelleen, kun saadut erillisiä rahoitukset käytetään ja investoinnit mahdollisesti vaativat tulorahoituskyvyn ylittävää rahoitusta.

Suunnitelmaa nopeampi lainanmaksu ja lainannostojen tarpeettomuus vievät kuntayhtymän lainamäärän alle kuntayhtymän vuonna 2013 otetun korkosuojauksen pääoman. Kirjanpito-ohjeiden mukaan suojauksesta tulee muodostaa tässä tilanteessa pakollinen varaus tilinpäätöksessä sinä vuonna, jona lainamäärä alittaa suojauksen pääoman. Tilinpäätöksessä suojauksen negatiivinen markkina-arvo kirjataan korkokustannuksiin ja pakolliseen varaukseen siltä osin, kun laina alittaa suojauksen pääoman. Suojauksen korkokustannukset pienentyvät tulevina vuosina vastaavasti, kun maksettavat korot kirjautuvat osin varauksesta. Menettely tasoittaa osittain tilikausien tuloslaskelman kulurakennetta tilanteessa, jossa koulutuksen tuotot pakotetaan kirjaamaan tälle vuodelle (harkinnanvaraiset valtionosuusrahoituksen korotukset ja lisäopiskelijavuodet 2020), vaikka kustannukset syntyvät ja kirjautuvat osin vasta tulevina vuosina.

Tilikauden tulos paranee talousarviomuutoksessa +4,7 miljoonaa euroa. Alkuperäisen talousarvion 2020 tilikauden tulos oli 98 000 euroa. Muutoksen jälkeen tulos on 4,8 miljoonaa euroa. Alkuperäisen talousarvion ilman satunnaisia eriä tarkasteltava operatiivinen tulos oli -1,5 miljoonaa euroa alijäämäinen. Operatiivinen tulos parantuu valtionosuusrahoituksen kasvun myötä. Lisärekrytoinnit odotettua suurempien rahoituspäätösten myötä alkavat vaikuttaa voimakkaammin kuluihin vasta vuonna 2021.

Talouden toteutuminen tammi-syyskuu 2020

Kuntayhtymän tuotot kasvoivat tammi-syyskuussa 3,4 miljoonaa euroa edellisvuodesta (+7,6 %), toteuma 48,7 miljoonaa euroa.

Valtionosuusrahoitus kasvoi edellisvuodesta 4 miljoonaa euroa (+9,9 %). Muut myyntituotot laskivat, pääosin koronan vaikutuksesta, yhteensä -1,3 miljoonaa euroa (-37 %), josta koulutuksen myyntituotot -0,5 milj. € (-28 %), työtoiminnan myyntitulot -0,4 milj. € (-37 %) ja ravintolapalvelutuotot -0,1 milj. € (-27 %). Kuntayhtymän saamat tuet ja avustukset kasvoivat strategiarahoituksen kasvun vaikutuksesta. Lisäksi vuokratuotot ja muut tuotot kasvoivat.

Satsaukset opetukseen, mukaan luettuna uusien lehtorin virkojen perustaminen vuoden 2020 alusta, lisäävät Salpauksen henkilöstökuluja edellisvuodesta. Henkilöstökulujen kasvu oli kokonaisuutena tarkastelujaksolla 1 miljoonaa euroa (+4,1 %), josta opetuksen henkilöstökulujen selittää 0,8 miljoonaa euroa (+5,1 %). Lisäksi hanketoiminnan henkilöstökulut ovat toiminnan laajentuessa kasvaneet. Henkilöstökulujen määrärahat tulevat riittämään, opetuksen

16.10.2020

henkilöstökulut eivät tule nousemaan talousarviossa odotetussa laajuudessa. Opetuksen lisärekrytoinnit painottuvat syksyyn ja vaikuttavat monelta osin vasta vuonna 2021.

Muut toimintakulut laskivat yhtymätasolla edellisvuodesta -1,7 miljoonaa euroa. Rakentamispalveluiden käyttötalouduskulut ovat -0,6 miljoonaa euroa edellisvuotta pienemmät. Lisäksi oppilaitoksen toiminnan rajoittaminen ja varovaisuustoimet ovat alentaneet muita ostoja -0,6 miljoonaa euroa. Lisäksi vuokrat, maksetut työssäoppimisen ateriakorvaukset ja muut kulut ovat myös pienentyneet, esimerkiksi matka- ja majoituskustannukset ovat pienentyneet edellisvuodesta -41 prosenttia, -133 000 euroa.

Kiinteistöjen ulkoisten toimintatuottojen ja toimintakulujen erotus, eli oppilaitoksen valtionosuusrahoituksella rahoitettavat kiinteistöjen nettokäyttökustannukset, ovat laskeneet kaikkiaan edellisvuodesta -1,4 miljoonalla eurolla johtuen ulkoisten vuokratuottojen kasvusta, kiinteistöohjelman kehittämiseen saadusta strategiarahoituksesta sekä edellisvuotta pienemmistä käyttökustannuksista.

Suunnitelman mukaiset poistot ovat kasvaneet 0,6 miljoonaa euroa Ståhlberginkatu 10 peruskorjauksen valmistuttua. Investointeja on toteutettu 4,9 miljoonalla eurolla (toteuma 61 %), investointitalousarvion ollessa 8 miljoonaa euroa.

Kuntayhtymän kassavarojen määrä on 12 miljoonaa euroa ollen hieman edellisvuotta korkeammalla tasolla. Toiminnan ja investointien nettokassavirta tammi-syyskuussa oli +7,1 milj. euroa, kun vuotta aiemmin nettokassavirran ”etumerkki” oli toinen (-7,2 milj. euroa 1-9/2019). Maksuvalmius 30.9.2020 oli 74 päivää ja quick ratio -tunnusluvulla tarkasteltuna 1,46 (rahoitusomaisuus/lyhytaikaiset velat). Maksuvalmius vuotta aiemmin oli 58 päivää, ja quick ratio 1,27.

Taseessa muutoksena edellisvuoteen näkyy erityisesti keskeneräisten hankkeiden pieneminen ja rakennusten arvon kasvu Ståhlberginkatu 10 peruskorjaushankkeen valmistuttua. Aineettomissa hyödykkeissä näkyy käytössä olevien tietojärjestelmien lisenssien kirjanpidollinen arvon muutos.

Talouden hallinnassa on merkittävää rahoituksen ennakoimattomuuden haasteen ohella se, että Salpauksen tuloksellisuudesta ja laadusta on pidettävä huolta niin opiskelijavuosien toteutumisessa, tutkintotuotossa kuin muissakin tulosohjaisen rahoituksen mittareissa. Organisaation toimintaa tulee kaiken aikaa kehittää ja toimitilaohjelman toimenpiteiden toteuttaminen varmistaa, jotta tilatehokkuutta saadaan nostettua samanaikaisen merkittävän peruskorjaustarpeen kanssa.

Lisätiedot

Lisätietoja antavat mielellään

- toimitusjohtaja Martti Tokola, puhelin 050 526 5917 ja
- rehtori Päivi Saarelainen, puhelin 0500 716 751

Sähköpostiosoitteemme ovat muotoa etunimi.sukunimi@salpaus.fi

	TA 2020	TOT 1-9 / 2020	Tot-% 2020	TP 2019	TOT 1-9 / 2019	Tot-% 2019
-	65 585 995	48 682 144	74,2	62 806 986	45 251 276	72,0
Myyntituotot valtiolta	59 953 907	44 904 483	74,9	56 226 902	40 784 538	72,5
Myyntituotot kunnilta	87 300	80 231	91,9	225 152	131 253	58,3
Myyntituotot kuntayhtymi	57 235	120 616	210,7	298 303	147 820	49,6
Myyntituotot muilta	3 034 470	1 975 273	65,1	4 095 611	3 174 194	77,5
Opetus- ja kultt.toimen	40 934	29 738	72,6	24 983	12 849	51,4
Muut palvelumaksut	-	-	-	-	-	-
Tuet ja avustukset	2 131 654	1 153 808	54,1	1 547 380	746 340	48,2
Vuokratuotot	220 500	306 186	138,9	289 141	177 497	61,4
Muut toimintatuotot	59 995	111 810	186,4	99 515	76 786	77,2
Toimintakulut	- 54 545 524	- 38 127 312	69,9	- 52 330 951	- 38 811 423	74,2
Henkilöstökulut	- 36 345 073	- 26 078 628	71,8	- 33 898 018	- 25 056 281	73,9
Palvelujen ostot	- 9 371 803	- 6 548 875	69,9	- 9 615 722	- 7 197 681	74,9
Ostot tilikauden aikana	- 5 315 630	- 3 288 822	61,9	- 5 480 126	- 3 988 717	72,8
Varaston lisäys/vähennys	- 330 000	- 244 779	74,2	- 190 251	- 225 453	118,5
Avustukset	- 904 780	- 404 370	44,7	- 807 803	- 551 218	68,2
Vuokrat	- 1 333 913	- 850 329	63,7	- 1 234 241	- 943 270	76,4
Muut toimintakulut	- 944 325	- 711 510	75,3	- 1 104 790	- 848 803	76,8
Toimintakate	11 040 471	10 554 833	95,6	10 476 035	6 439 853	61,5
Korkotuotot	16 000	6 424	40,1	11 064	8 888	80,3
Muut rahoitustuotot	308 000	312 740	101,5	384 274	75 140	19,6
Korkokulut	- 719 422	- 190 837	26,5	- 251 106	- 183 699	73,2
Muut rahoituskulut	- 19 000	- 6 613	34,8	- 27 829	- 23 801	85,5
Vuosikate	10 626 049	10 676 548	100,5	10 592 438	6 316 381	59,6
Suunnitelman mukaiset poistot	- 7 207 500	- 5 475 613	76,0	- 6 460 076	- 4 872 297	75,4
Kertaluonteiset poistot	-	-	-	-	-	-
Satunnaiset tuotot	1 738 000	1 738 000	100,0	-	-	-
Satunnaiset kulut	- 334 000	- 442 305	132,4	- 2 123 668	- 823 205	38,8
Tilikauden tulos	4 822 549	6 496 630	134,7	2 008 694	620 879	30,9
Poistoeron lisäys ja väh	849 813	636 899	74,9	849 722	635 546	74,8
Varausten lisäys ja vähe	-	-	-	-	-	-
Rahastojen lisäys ja väh	-	-	-	- 4 621	-	0,0
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	5 672 362	7 133 529	125,8	2 853 795	1 256 424	44,0
TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT						
Vuosikate %	16,2 %	21,9 %		16,9 %	14,0 %	
Valtionosuusrahoitus	59 725 407	44 801 228	75,0	55 823 244	40 781 977	73,1
Valtionosuusrahoituksen osuus toimintatuotoista %	91,1 %	92,0 %		88,9 %	90,1 %	
Henkilöstökulut / toimintotuotot %	55,4 %	53,6 %		54,0 %	55,4 %	

	TP 2017	TP 2018	TP 2019	Muutos - %	TOT 1-9 / 2019	TOT 1-9 / 2020	Muutos -%
Toimintatuotot	66 169 773	61 725 387	62 806 986	1,8	45 251 276	48 682 144	7,6
Myyntituotot valtiolta	51 833 859	54 037 973	56 226 902	4,1	40 784 538	44 904 483	10,1
Myyntituotot kunnilta	108 407	139 857	225 152	61,0	131 253	80 231	-38,9
Myyntituotot kuntayhtymi	223 376	223 370	298 303	33,5	147 820	120 616	-18,4
Myyntituotot muilta	6 300 785	4 808 003	4 095 611	-14,8	3 174 194	1 975 273	-37,8
Opetus- ja kultt.toimen	92 022	29 651	24 983	-15,7	12 849	29 738	131,4
Muut palvelumaksut	-	-	-	-	-	-	-
Tuet ja avustukset	2 886 728	1 218 634	1 547 380	27,0	746 340	1 153 808	54,6
Vuokratuotot	4 524 810	987 697	289 141	-70,7	177 497	306 186	72,5
Muut toimintatuotot	199 786	280 203	99 515	-64,5	76 786	111 810	45,6
Valmistus omaan käyttöön	-	-	-	-	-	-	-
Toimintakulut	- 56 689 362	- 52 209 987	- 52 330 951	0,2	- 38 811 423	- 38 127 312	-1,8
Henkilöstökulut	- 34 234 694	- 33 070 669	- 33 898 018	2,5	- 25 056 281	- 26 078 628	4,1
Palvelujen ostot	- 11 261 960	- 9 530 863	- 9 615 722	0,9	- 7 197 681	- 6 548 875	-9,0
Ostot tilikauden aikana	- 7 279 946	- 6 279 986	- 5 480 126	-12,7	- 3 988 717	- 3 288 822	-17,5
Varaston lisäys / vähennys	- 99 261	- 61 556	- 190 251	209,1	- 225 453	- 244 779	8,6
Avustukset	- 1 015 372	- 933 414	- 807 803	-13,5	- 551 218	- 404 370	-26,6
Vuokrat	- 1 445 125	- 1 296 805	- 1 234 241	-4,8	- 943 270	- 850 329	-9,9
Muut toimintakulut	- 1 353 003	- 1 036 693	- 1 104 790	6,6	- 848 803	- 711 510	-16,2
Toimintakate	9 480 411	9 515 400	10 476 035	10,1	6 439 853	10 554 833	63,9
Korkotuotot	25 202	12 173	11 064	-9,1	8 888	6 424	-27,7
Muut rahoitustuotot	62 216	61 813	384 274	521,7	75 140	312 740	316,2
Korkokulut	- 251 506	- 252 292	- 251 106	-0,5	- 183 699	- 190 837	3,9
Muut rahoituskulut	- 16 767	- 23 476	- 27 829	18,5	- 23 801	- 6 613	-72,2
Vuosikate	9 299 555	9 313 618	10 592 438	13,7	6 316 381	10 676 548	69,0
Suunnitelman mukaiset poistot	- 7 979 868	- 8 164 133	- 6 460 076	-20,9	- 4 872 297	- 5 475 613	12,4
Kertaluonteiset poistot	- 2 004 176	- 86 640	-	-100,0	-	-	-
Satunnaiset tuotot	1 639 156	35 970	-	-100,0	-	1 738 000	-
Satunnaiset kulut	- 36 400	- 47 612	- 2 123 668	4360,4	- 823 205	- 442 305	-46,3
Tilikauden tulos	918 268	1 051 203	2 008 694	91,1	620 879	6 496 630	946,4
Poistoeron lisäys ja väh	- 7 981 976	1 049 174	849 722	-19,0	635 546	636 899	0,2
Varausten lisäys ja vähe	9 504 729	-	-	-	-	-	-
Rahastojen lisäys ja väh	- 4 853	- 4 766	- 4 621	-3,0	-	-	-
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	2 436 168	2 095 612	2 853 795	36,2	1 256 424	7 133 529	467,8

TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Vuosikate %	14,1 %	15,1 %	16,9 %		14,0 %	21,9 %	
Valtionosuusrahoitus	51 120 256	53 313 167	55 823 244	4,7	40 781 977	44 801 228	9,9
Valtionosuusrahoituksen osuus toimintatuotoista %	77,3 %	86,4 %	88,9 %		90,1 %	92,0 %	
Henkilöstökulut / toimintotuotot %	51,7 %	53,6 %	54,0 %		55,4 %	53,6 %	

	TA 2020	1.1.- 30.9.2020	1.1.- 30.9.2019
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN KASSAVIRTA			
Toiminnan rahavirta			
Vuosikate	10 626 049	10 676 548	6 316 381
Satunnaiset erät	1 404 000	1 295 695	-823 205
Tulorahoitukseen korjauserät	-1 738 000	-1 738 000	209 284
Investointien rahavirta			
Investointimenot	-8 044 000	-4 864 694	-12 904 258
Rahoitusosuudet investointimenoihin			
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	1 738 000	1 738 000	5 000
Toiminnan ja investointien kassavirta	3 986 049	7 107 549	-7 196 798
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA			
Antolainauksen muutokset			
Antolainasaamisten lisäykset			
Antolainasaamisten vähennykset			
Lainakannan muutokset			
Pitkäaikaisten lainojen lisäys			
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-3 072 711	-947 367	-842 104
Lyhytaikaisten lainojen muutos			
Oman pääoman muutokset			
Muut maksuvalmiuden muutokset			
Toimeksiantojen varojen muutokset		-1 153	412
Vaihto-omaisuuden muutos		244 779	225 453
Saamisten muutos		-4 055 878	1 038 341
Korottomien velkojen muutos	-1 279 778	-1 579 039	-956 716
Rahoituksen rahavirta	-4 352 489	-6 338 658	-534 613
RAHAVAROJEN MUUTOS			
	-366 440	768 891	-7 731 412
Rahavarat 30.9.		11 969 342	11 148 562
Rahavarat 1.1.		11 200 451	18 879 974
RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT 30.9.			
Investointien tulorahoitus %	109 %	219 %	49 %
Pääomamenojen tulorahoitus %	83 %	184 %	46 %
Lainahoitokate	3	10	6
Kassan riittävyys (pv)	-	74	58

Investointien tulorahoitus, % =

100 * Vuosikate / Investointien omahankintameno

Pääomamenojen tulorahoitus % =

100 * Vuosikate / (Investointien omahankintameno + Antolainojen nettolisäys + Lainalyhennykset)

Lainahoitokate =

(Vuosikate + Korkokulut) / (Korkokulut + Lainalyhennykset)

Kassan riittävyys (pv) =

274 pv x Rahavarat 30.9. / Kassasta maksut ajalta 1.1.- 30.9.2020

	TP 2017	TP 2018	TP 2019	Muutos - %	30.9.2019	30.9.2020	Muutos - %
VASTAAVAA							
A PYSYVÄT VASTAAVAT *)	76 989 000	77 961 673	86 858 675	11,4	85 779 350	86 197 564	0,5
I Aineettomat hyödykkeet	242 238	275 369	181 781	-34,0	207 907	145 569	-30,0
Aineettomat oikeudet	242 238	275 369	181 781	-34,0	207 907	145 569	-30,0
II Aineelliset hyödykkeet	74 327 593	75 477 218	84 466 272	11,9	83 362 357	83 841 374	0,6
Maa- ja vesialueet	2 949 301	2 821 189	2 784 758	-1,3	2 784 758	2 734 567	-1,8
Rakennukset	67 801 312	62 973 751	78 707 572	25,0	58 785 051	74 155 276	26,1
Kiinteät rakenteet ja laitteet	888 313	666 235	499 676	-25,0	541 658	406 157	-25,0
Koneet ja kalusto	2 155 828	2 493 480	2 460 536	-1,3	1 991 815	2 591 942	30,1
Ennakkomaksut ja keskeneräiset han.	532 838	6 522 563	13 729	-99,8	19 259 075	3 953 432	-79,5
III Sijoitukset	2 419 169	2 209 086	2 210 621	0,1	2 209 086	2 210 621	0,1
Tytäryhteisöosakkeet ja osuudet	200 000	200 000	200 000	-	200 000	200 000	-
Osakkuusyhteisöosakkeet ja osuudet	338 061	3 830	3 830	-	3 830	3 830	-
Muut osakkeet ja osuudet	159 245	119 976	119 976	-	119 976	119 976	-
Muut pysyvät lainasaamiset	1 511 709	1 511 709	1 511 709	-	1 511 709	1 511 709	-
Muut pysyvät saamiset muilta	210 154	373 572	375 107	0,4	373 572	375 107	0,4
B TOIMEKSIANTOJEN VARAT	25 681	25 681	25 681	-	25 681	25 681	-
Muut toimeksiantojen varat	25 681	25 681	25 681	-	25 681	25 681	-
C VAIHTUVAT VASTAAVAT	23 105 417	22 772 876	14 383 517	-36,8	13 777 670	18 963 507	37,6
I Vaihto-omaisuus	1 883 783	1 820 589	1 633 776	-10,3	1 595 136	1 388 997	-12,9
Aineet ja tarvikkeet	181 626	168 796	159 503	-5,5	163 305	171 594	5,1
Keskeneräiset tuotteet	1 644 219	1 598 849	1 415 930	-11,4	1 378 888	1 159 061	-15,9
Valmiit tuotteet	57 938	52 943	58 343	10,2	52 943	58 343	10,2
II Saamiset	2 368 264	2 072 313	1 549 290	-25,2	1 033 972	5 605 168	442,1
Lhytaikaiset saamiset	2 368 264	2 072 313	1 549 290	-25,2	1 033 972	5 605 168	442,1
Myyntisaamiset	1 418 315	904 169	646 052	-28,5	395 605	342 182	-13,5
Muut saamiset (alv, valtionosuus)	262 843	531 783	293 745	-44,8	211 702	2 920 600	>1 000
Siirtosaamiset	687 107	636 361	609 492	-4,2	426 665	2 342 386	449,0
III Rahoitusarvopaperit							
Sijoitukset							
rahamarkkinainstrumentteihin	8 061 870	13 061 870	7 500 000	-42,6	7 500 000	6 500 000	-13,3
IV Rahat ja pankkisaamiset	10 791 500	5 818 105	3 700 451	-36,4	3 648 562	5 469 342	49,9
	100 120 098	100 760 230	101 267 872	0,5	99 582 701	105 186 752	5,6

*) Vastaavien arvostuserät sisältyvät ko. pysyvien vastaavien eriin.

	TP 2017	TP 2018	TP 2019	Muutos - %	30.9.2019	30.9.2020	Muutos - %
VASTATTAVAA							
A OMA PÄÄOMA	67 040 949	68 659 478	71 055 460	3,5	69 915 902	78 138 797	11,8
I Peruspääoma	41 155 874	41 155 874	41 155 874	-	41 155 874	41 155 874	-
II Arvonkorotusrahasito	3 075 938	2 598 856	2 141 042	-17,6	2 598 856	2 090 851	-19,5
IV Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	20 372 968	22 809 136	24 904 748	9,2	24 904 748	27 758 543	11,5
V Tilikauden yli-/alijäämä	2 436 168	2 095 612	2 853 795	36,2	1 256 424	7 133 529	467,8
B POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET	13 163 341	12 114 167	11 264 444	-7,0	11 478 621	10 627 545	-7,4
Poistoero	13 163 341	12 114 167	11 264 444	-7,0	11 478 621	10 627 545	-7,4
Vapaaehtoiset varaukset				-			-
C PAKOLLISET VARAUKSET	269 757	115 304	59 998	-48,0	115 304	59 998	-
Muut pakolliset varaukset	269 757	115 304	59 998	-48,0	115 304	59 998	-
D TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	593 739	595 803	599 060	0,5	596 215	597 907	0,3
Muut toimeksiantojen pääomat	593 739	595 803	599 060	0,5	596 215	597 907	0,3
E VIERAS PÄÄOMA	19 052 312	19 275 478	18 288 910	-5,1	17 476 658	15 762 505	-9,8
I Pitkäaikainen	7 706 728	8 675 361	7 538 731	-13,1	8 675 361	7 538 731	-13,1
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	7 577 896	8 546 529	7 409 899	-13,3	8 546 529	7 409 899	-13,3
Lainat julkisyhteisöiltä	128 832	128 832	128 832	-	128 832	128 832	-
II Lyhytaikainen	11 345 584	10 600 117	10 750 179	1,4	8 801 297	8 223 774	-6,6
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	926 104	1 031 367	1 136 630	10,2	189 263	189 263	-
Ostovelat	2 984 109	2 442 892	2 368 896	-3,0	1 589 725	1 328 611	-16,4
Muut velat	1 126 841	642 291	636 378	-0,9	568 308	598 323	5,3
Siirtovelat	6 308 531	6 483 567	6 608 275	1,9	6 454 001	6 107 577	-5,4
	100 120 098	100 760 230	101 267 872	0,5	99 582 701	105 186 752	5,6

TASEEN TUNNUSLUVUT

Suhteellinen velkaantuneisuus %	15,6 %	15,6 %	29,1 %	29,0 %	24,3 %
Lainakanta %	8,6 %	9,6 %	8,6 %	8,9 %	7,3 %
Quick ratio	1,66	1,78	1,04	1,27	1,46

Suhteellinen velkaantuneisuus, % = 100 * (vieras pääoma-saadut ennakot) / käyttötulot

Mitä pienempi velkaantuneisuuden tunnuslukuarvo on, sitä paremmat mahdollisuudet on selviytyä velan takaisinmaksusta tulorahoituksella. Suhteellinen velkaantuneisuus on koko kuntasektorilla keskimäärin 30 %.

Lainakanta % =

100 * korollinen vieras pääoma / (koko pääoma - saadut ennakot)

Quick Ratio = (Rahoitusvarpaperit + Rahat ja pankkisaamiset) / (Lyhytaikainen vieras pääoma – Saadut ennakot)